

Θέσεις Α-Τ.Ε.Ε. για το Ν/Σ για τα ΑΕΙ

Ο φιλόδοξος στόχος του καθορισμού ενιαίου πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Α.Ε.Ι. για ενίσχυση της ποιότητας, της αριστείας, της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και του αυτοδιοίκητου χαρακτήρα τους, που τόσο ανάγκη έχουν, δεν θα μπορέσει να εφαρμοσθεί από το σχέδιο νόμου του ΥΠΑΙΘ με τίτλο «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα»

Το νέο νομοσχέδιο, είναι υπερρυθμιστικό και αντί να οδηγεί σε μεταρρύθμιση, δημιουργεί ένα ασφυκτικό καθεστώς λειτουργίας στα Πανεπιστήμια.

Στο σχέδιο νόμου, η εκλογή του Πρύτανη από τη βάση είναι φαλκιδευμένη: δεν αποτελεί δηλαδή ανόθευτη έκφραση της βούλησης της πλειοψηφίας γιατί αυτή δεν εκλέγει Πρύτανη, αλλά μέλη στο Συμβούλιο που θα επιλέξουν έμμεσα τον Πρύτανη με δευτερογενή αφετηρία υποψηφίων. Επιπλέον, ο Πρύτανης αναλαμβάνει πολλά εκτελεστικά καθήκοντα, με αποτέλεσμα να προκύπτει αντίφαση: ο ελεγχόμενος και λογοδοτών — ως ασκών την εκτελεστική εξουσία – Πρύτανης, προεδρεύει του οργάνου που, μεταξύ άλλων, τον ελέγχει. Και πέρα από όλα αυτά, η Σύγκλητος περιθωριοποιείται, οι αντιπρυτάνεις υποβαθμίζονται και οι κοσμήτορες ορίζονται αντί να εκλέγονται.

Το Συμβούλιο, θεσμός που ξεπεράστηκε από τη ζωή μετά τη μεταρρύθμιση του 2011 και καταρρακώθηκε, επανέρχεται ως μια υπερεκτελεστική θεσμική οντότητα που, αντί για το ρόλο θεσμικού αντίβαρου, εγκλωβίζει τις δημιουργικές δυνάμεις του Πανεπιστημίου σε ένα συγκεντρωτικό δυσλειτουργικό και γραφειοκρατικό κυκεώνα. Το Νομοσχέδιο καταργεί στην πράξη περαιτέρω το αυτοδιοίκητο των Πανεπιστημίων μέσω της πρόβλεψης του άρθρου 21 σύμφωνα με την οποία η ίδρυση, συγχώνευση και κατάργηση ακαδημαϊκής μονάδας πραγματοποιείται με προεδρικό διάταγμα χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της Συγκλήτου.

Διαπιστώνεται τελικά ότι το νομοσχέδιο για την τριτοβάθμια εκπαίδευση που τέθηκε προς διαβούλευση απαξιώνει την αρχή της δημοκρατικής οργάνωσης, απομειώνει την ακαδημαϊκότητα, περιστέλλει την ακαδημαϊκή ελευθερία και το αυτοδιοίκητο του Πανεπιστημίου, ενώ ταυτοχρόνως πολλαπλασιάζει την γραφειοκρατία, χωρίς να μεριμνά για τις αναγκαίες προϋποθέσεις εφαρμογής του. Απουσιάζουν το όραμα για το Πανεπιστήμιο και η εμπιστοσύνη στα μέλη της ελληνικής ακαδημαϊκής κοινότητας συνολικά, ενώ επιστρατεύονται και οι ειδικές δυνάμεις φύλαξης των Πανεπιστημίων για να «διαχειριστούν», την κατάσταση αντ'αυτών (!)

Ακόμη κι αν υπάρχουν ρυθμίσεις που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν με στόχο την ανάπτυξη του Πανεπιστημίου, η υλοποίησή τους απαιτεί επαρκείς πόρους (ανθρώπινους και υλικούς), που δεν προβλέπονται από το νομοσχέδιο.

Ιδιαίτερα εκφράζεται προβληματισμός για την πρόβλεψη της μη δυνατότητας μονιμοποίησης των Επίκουρων Καθηγητών. Παράλληλα, υποβαθμίζεται η εκπαιδευτική αποστολή των ΑΕΙ μέσω της αφαίρεσης της υποχρέωσης διδασκαλίας σε πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών από τις κατ' ελάχιστον διδακτικές απαιτήσεις των διδασκόντων. Επίσης, δημιουργούνται ελαστικές συνθήκες εργασίας για το προσωπικό ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, ΕΕΠ και τους διοικητικούς, αντί να προβλέπονται διαδικασίες εξέλιξης και αναβάθμισης των υπηρετούντων και δημιουργίας νέων θέσεων ώστε να αντιμετωπιστούν μείζονα προβλήματα των Πανεπιστημίων, όπως είναι η υποστελέχωση και η ανεπαρκής αναπλήρωση των μελών ΔΕΠ που αφυπηρετούν.

Για τους λόγους αυτούς η Αντιπροσωπεία του Τ.Ε.Ε. ομόθυμα αντιλαμβάνεται και συμμερίζεται τη μαζική κατακραυγή του Νομοσχεδίου από τις Συγκλήτους και τους Φορείς του Πανεπιστημίου.

Το Τ.Ε.Ε. έχει υπερασπιστεί διαχρονικά το Δημόσιο Αυτοδιοίκητο Πανεπιστήμιο, όπως κατοχυρώθηκε από το Σύνταγμα της Μεταπολίτευσης, ως θεσμοφύλακα του κοινωνικού χαρακτήρα της Παιδείας και της ποιότητας των σπουδών που εγγυάται την άσκηση του Επαγγέλματος των Μηχανικών προς το Δημόσιο Συμφέρον. Η όλη απορρύθμιση του Δημόσιου Πανεπιστημίου ως φορέα της Παιδείας και ειδικότερα της Εκπαίδευσης των Μηχανικών απορρυθμίζει και την άσκηση του επαγγέλματος, δεδομένου ότι τα διαφορετικών ταχυτήτων προγράμματα σπουδών και τα διαφορετικά επιπέδου και περιεχομένου πτυχία υπονομεύουν την αναγνώριση επαγγελματικών δικαιωμάτων .

Το Τ.Ε.Ε. έχει ήδη εκφράσει σε συνέργεια με την ΠΟ ΕΜΔΥΔΑΣ την ανησυχία ΤΩΝ Διπλωματούχων Μηχανικών για τις σοβαρές τροποποιήσεις σχετικά με τα integrated master οι οποίες φοβόμαστε ότι θα δημιουργήσουν πολλαπλές επιπλοκές. Η υφιστάμενη ρύθμιση του άρθρου 46 του Ν.4485/2017 περιλαμβάνεται στις καταργούμενες διατάξεις, με αποτέλεσμα να αμφισβητούνται (;) στο σύνολό τους οι διαπιστωτικές πράξεις που έχουν ήδη εκδοθεί για τα Πολυτεχνεία και τις Πολυτεχνικές Σχολές της ημεδαπής.

Η διαδικασία που περιγράφει το άρθρο 78 του υπό διαβούλευση Νομοσχεδίου, δεν μπορεί παρά να αφορά στις νέες αιτήσεις για έκδοση διαπιστωτικής απόφασης περί απονομής ενιαίου και αδιάσπαστου τίτλου σπουδών μεταπτυχιακού επιπέδου.

Τα θέματα του Ν/Σ είναι σοβαρά γιατί αφορούν σε όλη την κοινωνία και στην ανάπτυξη του τόπου.

Είναι αδιανόητο να τίθενται σε διαβούλευση και μάλιστα επείγουσα, θέσεις που διακυβεύουν αντί να προστατεύουν το Δημόσιο Συμφέρον.

Η Αντιπροσωπεία του Τ.Ε.Ε. ομόθυμα θεωρεί ότι ο διάλογος για τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις στην Ανώτατη Εκπαίδευση πρέπει να πραγματοποιηθεί από την αρχή, σε εύλογο χρονικό διάστημα και με τη συμμετοχή όλων των φορέων, με αίσθηση της ευθύνης και της ενότητας όλων των δυνάμεων, όπως απαιτεί ο σεβασμός στη μεγάλη αυτή επένδυση της κοινωνίας που αφορά στο Μέλλον της. Στη διαδικασία αυτή το Τ.Ε.Ε. θα είχε πολλές προτάσεις να καταθέσει με πλήρη συναίσθηση του ρόλου του και του ρόλου των Μηχανικών στην ανασυγκρότηση της χώρας με γνώση προηγμένη τεχνολογία και καινοτομία.

Αντωνία Μοροπούλου
Ομότιμη Καθηγήτρια ΕΜΠ
Μέλος ΔΕ Τ.Ε.Ε.
Εκπρόσωπος της Παράταξης ΔΗΠΑΜ